

Møte:	Medvirkning forprosjekt – 22 Sykehusapoteket møte D2	Prosjekt:	Nye Aker og Nye Rikshospitalet
Saksnr:	116159	Dok.dato:	17.03.2022
Møtedato:	11.03.2022 / start kl 12.30 – slutt kl 14.55	Sted:	Teams
Referent:	Elisabeth Gudmundsen	Neste møte:	13.05.2022

Deltakere/mottakere:

Navn	Funksjon	Organisasjon	Tilstede
Anett Bjørhovde	Gruppeleder	Sykehusapotekene HF (SA)	X
Jannicke Tidemand	Fagperson	Sykehusapotekene HF	-
Bente Løkken Kjøge	Prosjektleder	Sykehusapotekene HF	X
Anne Grønstad	Fagperson	OUS	X
Laila Irene Bruun	Fagperson	OUS	X
Veslemøy Ruud	Brukerrepresentant		-
Vera Vik-Hansen	Smittevern - hygienesykepleier	OUS	X
Arne Myklebust	Fagkoordinator Nye OUS	OUS	X
Trine Karlstad	Fagkoordinator Nye OUS	OUS	X
Anita Fenne	Fagkoordinator Nye OUS	OUS	X
Johnny Borgan	Prosjektleder OU/IKT Nye OUS	OUS	X
Zaheer Rana	Rådgiver utstyr (RUT)	Prosjekteringsgruppen	X
Sigrid Rossebø Hansen	Arkitekt (ARK)	Prosjekteringsgruppen	X
Elisabeth Gudmundsen	Fasilitator	HSØ PO	X
Siv Mordal Romanich	Innkjøp og logistikk	OUS	X

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
02-00		<p>Velkommen og agenda for dagens møte</p> <p>Møtet er det andre i en serie på fire i hovedaktivitet D som skal gå til høsten 2022 og som skal ivareta medvirkning i gruppe 22 Sykehusapoteket.</p> <p>Gruppen skal vurdere utforming av funksjonsområdet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plassering i bygget • Sikre at alle rommene i funksjonene er riktig plassert med hensyn på arbeidsprosesser og flyt for pasienter, ansatte og varer • Gjennomgang av konsepter og hovedprinsipper for funksjonsområdet <p>MERK at innredning og funksjonskrav for unike rom skal foregå i detaljprosjekt.</p> <p>Agenda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Godkjenning av referat fra medvirkningsmøte C4/D1 2. Status – hva har skjedd i prosjektet siden sist? 3. Gjennomgang av funksjonsområde 4. Oppsummering og aksjonspunkter til avklaring 5. Eventuelt 			
02-01		<p>Godkjenning av referat fra medvirkningsmøte C4/D1</p> <p>Referatet er godkjent. Forhold rundt farmasitun følges opp i egen prosess.</p>	Info		

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
02-02		<p>Status – hva har skjedd i prosjektet siden sist?</p> <p>Fasilitator HSØ PO gjennomgikk utsendt presentasjon med oversikt over prosjektutviklingen siden forrige møte.</p> <p>På spørsmål fra gruppeleder ble det bekreftet at det er planlagt et 4. møte for denne gruppen etter sommeren. Ellers var det ingen kommentarer til presentasjonen.</p> <p>Fagkoordinator gjennomgikk virksomhetsplassering /funksjonsfordeling mellom nytt og eksisterende bygg på Nytt Rikshospital.</p>	Info		
02-03		<p>Gjennomgang av funksjonsområde</p> <p>ARK gjennomgikk overordnet status for byggene og løsningene i sykehusapotekens arealer. Presentasjonen var sendt ut i forkant av møtet.</p> <p>Funksjonen har fortsatt samme programareal. Hovedapoteket har hovedsakelig samme plassering som sist. Publikumsutsalget er flyttet nærmere hovedinngangen.</p> <p>Kommentarer og oppfølgingspunkter fra gjennomgangen:</p> <p><u>Plan 1 Publikumsutsalg</u></p> <p>Arealet i publikumsutsalget er blitt dypere, slik at det vil være enklere å innrede. Det bør være nærhet mellom direktereseptur og lager. Samtalerommet bør ligge nærmere disse.</p> <p>Det er ønske om at det ene toalettet endres til et HC-toalett.</p>	HSØ PO	28.03	Åpen

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
		Det er behov for veskeskap i funksjonen.	ARK	Neste møte	Åpen
		Det skal gøres dagslysberegninger for å sikre at dagslyskrav er ivaretatt.			
		Gruppen gir tilbakemelding på skissen og hvordan man jobber i publikumsutsalget; arbeidsflyt og nærhetsbehov.	Gruppeleder	28.03	Åpen
		ARK vurderer alternative løsninger basert på tilbakemeldingene fra gruppen.	ARK	Neste møte	Åpen
		<p><u>Plan U1</u></p> <p>Heisplassering er endret. Det vil være lite annen trafikk enn varetransport i korridor utenfor sykehusapoteket Det er planlagt en-veis trafikk for AGV siste stykket inn til apoteket.</p>			
		Gruppen gir innspill på korridorbredder internt i avdelingen, hvor er det behov for brede korridorer?	Gruppeleder		Åpen
		Det må være et sammenstillingsområde for pakking av legemidler for utsendelse. Dette vil sannsynligvis være en del av sykehusleveranser. Løsning med transport ut via sykehusleveranser er fin.			
		Flere av støtterommene til sykehusleveranser ligger nå helt i motsatt ende av arealene. Det gjelder spesielt Lager brannfarlig og kjølerom, men også Lager halvfabrikata. Disse bør ligge så nært Sykehusleveranser som mulig.	ARK	Neste møte	Åpen

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
		<p>Gruppen beskriver overordnet flyt og viktige nærhetsbehov i avdelingen.</p>	Gruppeleder	28.03	Åpen
		<p>Gruppen vurderer om det er behov for en eller flere innganger til avdelingen. Hvor skal besøkende henvende seg?</p>	Gruppeleder	28.03	Åpen
		<p>For faste kontor plasser er det krav om 6 kvm pr plass. På skissene er det vist 3 kontorer med 2 plasser med et areal på 12 kvm. Dette ligger som 6 separate kontorer, hver på 9 kvm, i romlisten. Gruppen vurderer om dette er en grei løsning og om det er behov for endringer i de øvrige kontorløsningene mhp om plassene er faste eller fleksible/midlertidige.</p>	Gruppeleder	28.03	Åpen
		<p>Gruppen vurderer om det er behov for stillerom for små møter/telefoner m.m.</p>	Gruppeleder	28.03	Åpen
		<p>ARK vurderer om det er mulig å flytte varemottaket helt til høyre i funksjonen. Dette må ses i sammenheng med plassering av produksjonsrommene.</p>	ARK	Neste møte	Åpen
		<p>Slusene i produksjonsområdet er personsluser. I tillegg er det behov for varesluse/gjennomstikkskap mellom lager og produksjonsrom. Løsningen som er vist for sterilproduksjon med gjennomstikk til lager er god og bør kopieres for alle produksjonsrommene. Det anbefales å bruke produksjonsenheten i Drammen som eksempel, der har man fått til en god løsning i produksjonsenheten.</p>	ARK	Neste møte	Åpen
		<p>Det er viktig å være oppmerksom på at ventilasjon fra produksjonsrommet for cytostatika skal gå ut over tak.</p>	ARK/PG		

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
		<p>Produksjon en-dose bør ligge så nær sykehusleveranser som mulig.</p> <p>Gruppen beskriver funksjon i de enkelte lagrene i U1.</p> <p>Gruppen angir ønsket plassering av rørpoststasjon.</p> <p>Mest mulig av legemidlene bør sammenstilles og pakkes i traller, hasteleveranser sendes i rørpost.</p> <p>Konsekvens av en-doser og pasientmerkede legemidler vurderes videre til neste medvirkningsrunde.</p> <p>Avfallsrommet bør ligge i nærheten av varemottaket. Det er ikke behov for eget avfallsrom inne i funksjonen dersom standard avfallsrom er tilgjengelig i nærheten. Avklares neste møte.</p> <p>Utstyr i sykehusleveranser er avhengig av overordnet legemiddelkonsept; hva skal gjøres på Ullevål og hva skal gjøres på Aker. Detaljeres videre i prosessen.</p> <p>Det er behov for trykkluft i arealene.</p> <p>Det ønskes veskeskap i funksjonen.</p> <p>Ansatte skifter til hvitt i felles graderober. Tar på seg tøy i personalsluser for å jobbe i produksjonsrom. Det er en egen logistikk for dette tøyet. Det avklares om dette er meldt inn til logistikkprosjektet.</p>	<p>ARK</p> <p>Gruppeleder</p> <p>Gruppeleder</p> <p>Gruppeleder</p> <p>HSØ PO</p> <p>ARK</p> <p>HSØ PO</p>	<p>Neste møte</p> <p>28.03</p> <p>28.03</p> <p></p> <p>Neste møte</p> <p>Neste møte</p>	<p>Åpen</p> <p>Åpen</p> <p>Åpen</p> <p>Åpen</p> <p>Åpen</p> <p>Åpen</p>

Nr. (møtenr. punktnr)	Evt. romfnr.	Beskrivelse – aksjon:	Ansvar:	Frist:	Status:
		Logistikk av legemidler følges opp i logistikkarbeidet.	HSØ PO		
02-04		<p>Oppsummering og aksjonspunkter til avklaring</p> <p>HSØ PO gjennomgikk overordnede aksjoner fra møtet. Presentasjonen ligger vedlagt og inngår som en del av referatet.</p> <p>Alle parter starter omgående med arbeid med innspill fra møtet, som forberedelse til neste møte.</p> <p>OUS sender omforente tilbakemeldinger via gruppeleder til fagkoordinator Nye OUS innen 28.03.2022 kl 12:00.</p>	Alle		
02-05		<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>			

Tilbakemeldingsskjema

Møte	02 akt D- 22 Sykehusapoteket -Nye Aker	Prosjekt	Nye Aker og Nye Rikshospitalet
Saksnr	116159	Dok.dato	24.03.2022
Medvirkn.møtedato	11.03.2022	Frist for tilbakemeld	28.03.2022
Medvirkn.gr.leder	Anett Bjørhovde		

Tilbakemelding på referatet

02-03

Plan 1 Publikumsutsalg:

- Sykehusapoteket er fornøyd med ny plassering. Se vedlagt skisse som forslag på ny utforming av publikumsutsalget. Gruppen mener denne skissen vil ivareta behovet for en god arbeidsflyt.
- Gruppen ber arkitektene se på plassering av utgangskasser, samtalerom og publikumsinngang, slik at diskresjon kan ivaretas og disse områdene ikke ligger for trangt. Samtidig er det et nærhetsbehov mellom samtalerom og reseptur/bakreseptur som også må ivaretas.
- Det vil være en utfordring for vareflyt inn til varelagerrobot, som må gå gjennom publikumsdelen. Dette bør vurderes kunne løst via leveransetidspunkter utenom åpningstid, og drøftes videre i Sykehusapoteket.
- I ny skisse er det endret fra flere lukkede kontorer til 1 kontor og mulighet for arbeidsstasjoner.
- Rommet som er betegnet lagerrom foreslås åpnes opp til et åpent areale, med plass til både inngående vareflyt, personalinngang og lagringsområder.
- Gruppen etterspør vareflyten skissert fra sengeheis og direkte inn i publikumsapoteket. Er det mulig at AGV laster av leveransene i AGV-rom og at apotekansatte henter varene i dette rommet? Pilen i mottatte skisser går ikke innom AGV-rommet.

Plan U2 Sykehusleveranser, produksjon, farmasøytiske tjenester, administrasjon og fellesarealer:

- I referatet står det plan U1, men resten av sykehusapoteket er plassert i U2.
- Sykehusapotekene har ved flere anledninger påpekt bekymringen for at tildelte arealer er for små til å dekke fremtidens leveranse av legemidler til sykehuset. En utfordrende faktor knyttet til dette er at OUS ikke endelig har besluttet forsyningsmodell for 2030. Arealene må derfor kunne prosjekteres for flere mulige alternativer for forsyningsmodell, slik det ble gjort i Nye Drammen Sykehus. Dette tilsier at arealet må planlegges for den forsyningsmodellen som krever størst areal (pasientbundet forsyningsmodell).

Avdeling for produksjon

- Avdelingen har fått en tilfredsstillende plassering i U2. Det må prosjekteres for en utvidelse i etappe 2, og denne utvidelsen må sikre samlokasjon mellom det som etableres i etappe 1 og etappe 2. Dette ansees som viktig, så man sikrer at det ikke blir to separate ventilasjonsanlegg og driftsavdelinger ved den framtidige utvidelsen.
- Det er ikke behov for eget avfallsrom inne i sykehusapoteket, forutsatt at papp/avfall og risikoavfall kan fraktes til avfallsrom/miljøstasjon rett utenfor sykehusapoteket.
- Avfallsrommet bør erstattes med et vaskerom som inkluderer nøddusj. Dette rommet må ha nærhet til produksjonsrommet for cytostatika, i tilfelle søl av denne typen legemidler. I Drammen ble det foretatt en vurdering av dette fra bedriftshelsetjenesten side, og det forelå en klar anbefaling om etablering av et rom med nøddusj. Allerede inntegnet vaskerom kan da omdisponeres til annen aktivitet, for eksempel en-dose produksjon.
- Det må tegnes inn dører og gjennomstikkskap for alle produksjonsrommene. Det skal ikke være dører, men gjennomstikkskap, mellom lager og direkte inn til produksjonsrommene.
- Produksjonsrommet for cytostatika må ha et eget separat lager.
- Erfaringsmessig vil produksjonsområdet kreve stor lagringskapasitet. Dette må det tas hensyn til i den videre planleggingen. Det er mulig at lager for halvfabrikata må benyttes for produksjon. Disponering av lagerrom må vi etter videre drøfting komme tilbake til i neste møte.

Avdeling for sykehusleveranser

- Avdeling for sykehusleveranser vil ha et nærhetsbehov til endoseproduksjon, lager kliniske studier/halvfabrikata og alle de andre rommene som har en direkte tilknytning til denne avdelingen (kjølerom, brannfarlig osv.).
- Ettersom gruppen ser at arealtildelingen i etappe 1 ikke er tilfredsstillende, vil en mulig løsning være at avdeling for sykehusleveranser (med forsyning av pakninger med endoser og parenterale legemidler til forsyning av basislegemidler til legemiddelnisjer og farmasitun) blir værende på Ullevål frem til etappe 2. Dette forutsatt at SA-lokale på Ullevål kan driftes videre fram til etappe 2 er etablert både ved Aker og Rikshospitalet med utvidet areal for Sykehusapotek.
- For å kunne møte framtidens leveransemodell må avsatt areal for sykehusleveranser i Nytt SA Aker prosjekteres for produksjon av endoser og støtteområder og sammenstillingsområder for denne typen produksjon og leveranse.
- Ved utvidelse i etappe 2 kan det etableres en plukk- og varelagerrobot i det nye bygget. Denne løsningen må løftes opp på foretaksnivå i SA for drøfting og evt. beslutning. SA er ikke kjent med hvilke planer OUS har for bygningsmassen hvor sykehusleveranser på Ullevål er i dag, og det er derfor usikkert om det er et realistisk alternativ.
- En utvidelse i etappe 2, hvor det etableres et nytt bygg, bør primært være tiltenkt for avdeling for sykehusleveranser med plukk og varelagerrobot, lager halvfabrikata og bruksklare løsninger, farmasøytiske tjenester, administrasjon og fellesarealer. Galenisk/usteril produksjon er også per nå planlagt inn i etappe 2.

Kontorer/arbeidsplasser/fellesarealer

SA vil se på og revurdere på nytt behovet for kontor/enkeltkontorer, kontorplasser, arbeidsplasser i mer åpent landskap, stillerom og møterom. Dette har dessverre ikke latt seg gjøre før en fristen for tilbakemelding 28.03.2022.

Heisplassering, bredde korridorer i sykehusapoteket og kulvert

I referatet står det:

Heisplassering er endret. Det vil være lite annen trafikk enn varetransport i korridor utenfor sykehusapoteket. Det er planlagt en-veis trafikk for AGV siste stykket inn til apoteket.

- På spørsmål om korridorbredder så regner gruppen med at det er standardmål på korridorer innvendig i sykehusapoteket. Prosjektet henvises til å se på skisser for nytt i sykehusapotek i Drammen. Det er behov for å frakte legemidler og varer inn/ut til produksjonsrommene og lagerrom og inn/ut til lokaler for sykehusleveranser. Det skal også fraktes avfall ut. Korridorene må dimensjoneres så de passer for vareleveranser i traller/bur og på pall.
- Gruppen er mer bekymret for kulvertbredden inn til sykehusapoteket. Det ble opplyst i møte at det kun er bredde nok for enveistransport for AGV. Gruppen ber prosjektet å se på mulighet for en bredere kulvert helt inn til sykehusapoteket også med tanke på utvidelse for etappe 2. Det vil være behov for omfattende vareleveranser inn til sykehusapoteket og omfattende utgående transport, særlig etter etappe 2. Kulvert, korridorer, varemottak og logistikk-løsninger og plass/kapasitet i VDS må dimensjoneres også for etappe 2.
- Ansatte og besøkende til sykehusapoteket skal også bruke kulverten, i tillegg til omfattende varetransport både inn og ut. Heisene skal også benyttes for vareleveranser til fødeavdelingen. Kapasitetsvurderinger må gjennomføres.

Annet

- Er lokasjoner for WC låst eller kan slike rom flyttes? Dette spørsmål er særlig rettet mot WC-området ved heisene (kjernen til venstre i sykehusapoteklokalet).
- Gruppen ser flere lysegråområder som ikke er detaljert ut til rom (tre stykker i og rundt apoteket. Er det mulig å kunne få benytte noe av dette arealet til SA for å løse noe av arealproblematikken?
- Gruppen mener det er behov for en personalinngang og en inngang for besøkende.
- Inngang for besøkende må ligge nærme et kontor (administrasjon) eller en type skranke slik at besøkende kan loggføres, og det bør etableres en liten arbeidsstasjon/utleveringsdisk for spesielle henvendelser.
- Det vil være behov for rørpost i alle tre avdelinger (Produksjon, sykehusleveranser og publikumsutsalg plan 1), og plassering av disse vil bli drøftet i detaljeringsfasen.
- Erfaringsmessig krever alle typer produksjon stor lagringsplass i sykehusapoteket, og behovet for lagerplass blir underdimensjonert. Dette må det tas hensyn til i den videre planleggingen.
- Kommentar til referatet:

Ansatte skifter til hvitt i felles garderobes. Tar på seg tøy i personalsluser for å jobbe i produksjonsrom. Det er en egen logistikk for dette tøyet. Det avklares om dette er meldt inn til logistikkprosjektet.

Dette er en liten vareflyt sammenlignet med all annen flyt av legemidler inn/ut. Men gruppen støtter at alle vareflyter må identifiseres, kartlegges og beskrives så langt det lar seg gjøre.

Konklusjon

- Områdene produksjon må planlegges og ligge samlet. SA er fornøyd med plasseringen og ber prosjektet spesielt om å ta hensyn til dette ved en mulig utvidelse i etappe 2. SA ønsker å unngå dobbel drift med produksjonslokaler også i ny del i etappe 2. Et alternativ for å få nok areal til produksjonslokaler i etappe 1 er å omprogrammere noe av kontorlokalene ved siden av produksjonsrommene til ytterligere et produksjonsrom (for eksempel til automatisert sprøyteopptrekk). Denne løsningen må drøftes videre i SAHF før vi kan komme tilbake til denne saken i neste møte.
- Områdene for sykehusleveranser må planlegges og ligge samlet. Avdelingen må planlegges opp mot/sammen med produksjon og leveranse av endoser, planlagte lagerrom, og ha en beliggenhet som gir god vareflyt ut til sykehusenheter. Området bør også ha tilgang for sykehuset ved evt. henvendelser/henting av legemidler.
- Det er samtidig behov for et sammenstillingsområde for utgående leveranser av legemidler (både fra endoseproduksjon, sykehusleveranser/sammenstilling og produksjon).
- Avfallsrom kan trolig utgå dersom SA kan bruke miljøstasjon rett utenfor sykehusapoteket. Fint om PG kan bekrefte dette til neste møte.
- Fordeling av funksjonene og hva som skal leveres fra SA Aker må drøftes videre med OUS før man kan gi et endelig svar på dette.

Forslag til endring innen gjeldende aktivitet (3-5 punkter)

-

Tilbakemelding fra Nye OUS

Nye Aker

- Nye OUS har ingen øvrige kommentarer til plan 1, publikumsutsalg
- Plan U2, sykehusleveranser. Det er avgjørende viktig at medikamentleveranser fungerer godt på et sykehus. Det støttes at dette arealet beholder fleksibilitet for å kunne støtte ulike forsyningsmodeller. Dette må skje innenfor eksisterende arealramme
- Nye OUS ser at bruk av lokaler i for sykehusapoteket på Ullevål vil være aktuelt fram til etappe 2 står ferdig.
- Avdeling for produksjon må planlegges på en slik måte at den kan utvides i etappe 2 uten større ombygginger. Arealet ligger lengst vest i basen. Dette gir gode muligheter for videre utvidelser. Romløsningen i produksjon må gjøre det mulig med en utvidelse vestover uten for store ombygginger.

- Bredden på kulvert må sees i lys av de overordnede føringer for transport med AGV i kulvert. Det er imidlertid viktig å dimensjonere transportveier m.t.p. framtidig utvidelse av produksjonsapotek i etappe 2.
- Omprogramering av kontor til produksjonslokaler kan være hensiktsmessig hvis MVG mener det.
- Sykehusapoteket kan få gode lokaler hvis sykehusapoteket ser hvilke funksjoner som kan ligge igjen på Ullevål til etappe 2 uten at det får for store konsekvenser for vareflyt og drift.
- Arealene som planlegges i U2 er fleksible nok til å kunne utvides på en god og hensiktsmessig måte i etappe

Nye Rikshospitalet

Det er behov for å planlegge god legemiddellogistikk også for NRH.

Veileder

Generelt

- Det er kun de feltene med gul merking som kan redigeres.
- Dokumentet vil bli konvertert til .pdf før innsending til HSØ PO.
- Hold språket konsist og så nøyaktig som mulig.
- Ved anbefalinger så bruk **bør** fremfor **skal**. Medvirkningen er rådgivende.
- Alle aksjonspunkter bør resultere i en prioriteringsliste, og der hvor det er nødvendig i samråd med aktuelle medvirkningsgrupper.
- Ved flere alternativer vær tydelig i prioriteringene som gjøres. List opp prioriteringene i synkende rekkefølge.
- Spørsmål som ikke er en del av oppdraget har ikke prosjektet kapasitet til å svare ut.

De forskjellige cellene i skjemaet

- «Møte», «Prosjekt» og «Saksnr.»
 - Her fyller du inn de samme dataene som er oppgitt i selve referatet.
- Tilbakemelding på referat
 - Innspill gruppen har for på referatets innhold. Er det mangler, unøyaktigheter, feil etc.
- Forslag til endring innen gjeldende aktivitet
 - Innspill til HSØ PO som det må jobbes med videre innenfor aktivitetens funksjon.
 - Kan tas utgangspunkt i oppgitte oppgaver fra referat/medvirkningsgruppemøte.
 - Gjøres så konkrete som mulig.
 - Skal være omforente tiltak for hele gruppen.
- Tilbakemelding fra Nye OUS
 - Denne rubrikken er forbeholdt Nye OUS for kommentarer på referatet og tilbakemeldingen fra medvirkningsgruppen. Evtnt annen tekst i denne rubrikken vil bli fjernet før tilbakemeldingen oversendes HSØ PO.